

PATVIRTINTA

Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos
direktoriaus 2021 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V – 09

PRITARIU

Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius

(parašas)

Karolis Podolskis

202__ m. _____ d.

**MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUČIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021-2023 METŲ
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

**MARIJAMPOLĖS PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021-2023 – UJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS
2020-11-13 Nr. 3 – 596**

Asignavimų valdytojas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783
------------------------------	---

Misija	Mūsų biblioteka – Jūsų mokymosi, tobulėjimo, informacijos ir laisvalaikio galimybė.
---------------	---

Strateginiai pokyčiai

Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) 2021–2023 m. strateginės veiklos kryptys ir prioritetai nustatyti bei veikla organizuojama, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos suformuotas bibliotekų plėtros strategines kryptis 2016–2022 metams ir Marijampolės savivaldybės tarybos 2019 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. 1 – 218 patvirtintą prioritetą – didėjanti švietimo, kultūros ir sporto paslaugų kokybė bei prieinamumas (1.3). Siekdama įgyvendinti Marijampolės savivaldybės strateginiame plėtros plane numatytus plėtros prioritetus bei tikslus, Biblioteka parengė 2021-2023 metų strateginį veiklos planą, kuriame analizuojami veiklos prioritetai: įvardijamas strateginis tikslas, prioritetai, vykdoma programa bei efekto kriterijai, planuojamas lėšų poreikis, nurodant programos tikslus, uždavinius, priemones.

Vykdydama veiklą Biblioteka prisideda prie Marijampolės savivaldybės „Kultūros veiklos ir plėtros programos“ (05) įgyvendinimo savivaldybėje.

Bibliotekos veikla orientuojama į Marijampolės savivaldybės gyventojų informacinio ir kultūrinio išprusimo didinimą, tradicinių ir skaitmeninių paslaugų plėtrą, skaitančios ir kūrybiškos bendruomenės ugdymą ir atvirą viešąją erdvę bendruomenės poreikių tenkinimui. Pagrindiniai Bibliotekos veiklos principai – atvira bendruomenei, pokyčiams ir inovacijoms organizacija, kurioje užtikrinamas bendruomenės narių mokymasis visą gyvenimą, įvairialypės informacijos kokybė ir prieinamumas, kūrybinė raiška, turiningas laisvalaikis.

Situacijos analizė

2020 metų sausio 31 d. duomenimis Marijampolės savivaldybės teritorijoje gyveno 53772 gyventojai, iš jų 34968 mieste, 18804 – kaimiškoje savivaldybės teritorijoje. Per dešimtmetį Marijampolės savivaldybės gyventojų skaičius sumažėjo 9720 gyventojų arba daugiau kaip 15, 3 proc. Pastaraisiais metais gyventojų skaičius stabilizuojasi, vidutiniškai per metus sumažėja apie 500 gyventojų. Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose per dešimtmetį registruotų vartotojų skaičius sumažėjo 9, 1 proc.

Teisinė bazė ir planavimo sistema. Pagrindinis teisinis aktas reglamentuojanti bibliotekų veiklą yra Lietuvos respublikos bibliotekų įstatymas (1995 m., su vėlesniais pakeitimais). Bibliotekos kasdieninė veikla grindžiama Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimais, Mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais ir Marijampolės savivaldybės tarybos 2016 m. vasario 22 d. sprendimu Nr. 1 -39 patvirtintais Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos nuostatais.

Darbo tvarką Bibliotekoje apibrėžia Darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos direktoriaus 2018 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. V- 21.

Darbuotojų funkcijas reglamentuoja darbuotojų pareigybių aprašymai (2018 m.).

Bibliotekos vartotojų aptarnavimą reglamentuoja Naudojimosi Petro Kriaučiūno viešąja biblioteka taisyklės, patvirtintos Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos direktoriaus 2018 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V – 48.

Bibliotekos ir jos padaliniuose vartotojams teikiamos mokamos paslaugos, vadovaujantis Marijampolės savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. 1 – 342 patvirtintomis mokamų paslaugų kainomis.

Vidiniai Bibliotekos ir padalinių administravimo procesai vykdomi vadovaujanti Bibliotekos direktoriaus įsakymais.

Bibliotekos veikla organizuojama vadovaujantis trejų metų strateginiu veiklos planu, taip pat rengiamas

metų veiklos planas ir mėnesiniai renginių planai. Metų veiklos planus rengia visi Bibliotekos padaliniai, kurių pagrindu sudaromas metų veiklos planas.

Organizacinė struktūra. Marijampolės savivaldybės bibliotekų tinklą sudaro Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka 22 padaliniai, vienas iš jų – Draugystės biblioteka mieste ir 21 kaimo padalinys, išsidėstęs 7 kaimiškosiose seniūnijose. Didžiausiais bibliotekų tankumas – Marijampolės seniūnijoje – 7 bibliotekos, mažiausias – Šunskų ir Gudelių seniūnijos – po 2 bibliotekas. Viešoji biblioteka turi 2 lankytojų aptarnaujančius centrus – Lankytojų aptarnavimo ir Vaikų ir jaunimo edukacijos bei Informacijos išteklių ir vadybos skyrių. Veikia 4 išorinio aptarnavimo punktai.

Žmogiškieji ištekliai. Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose dirba 68 darbuotojai (69 patvirtinti etatai), iš jų – 50 profesionalūs bibliotekininkai, 12 – kvalifikuotų specialistų ir 6 techniniai darbuotojai. Bibliotekoje užtikrinamas nuolatinis kompetencijų ugdymas, organizuojami darbuotojų pasitarimai, vykdomos konsultacijos, sudaroma galimybė dalyvauti respublikiniuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose.

Technologiniai veiksniai. Bibliotekos veikla visiškai kompiuterizuota, įdiegti visi Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) posistemiai, veikia elektroninis katalogas (75373 automatizuoti bibliografiniai įrašai), leidinių rezervavimo ir užsakymo sistema. Veikia elektroninė paslauga „Klausk bibliotekininko“.

Bibliotekoje įrengtos 166 automatizuotos darbo vietos: 108 interneto vartotojams ir 58 – darbuotojams, todėl būtina nuolatinė kompiuterinės ir programinės įrangos priežiūra ir atnaujinimas. Mažėjantis interneto vartotojų skaičius (2019 m. registruoti 3221 unikalūs vartotojai, t. y. 5, 4 proc. mažiau nei 2018 m.) rodo, kad lankytojų netenkina kompiuterinės įrangos techninė būklė ir paslaugų kokybė. 2019 m. nurašyta 24 vienetai susidėvėjusios kompiuterinės technikos.

Lankytojams skirtą kompiuterius ir programinę, Biblioteka įsigyja nuo 2008 m. dalyvaudama Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos (LNB) vykdomuose projektuose. Vykdydama projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ atnaujinta 13 padalinių viešieji interneto prieigos taškai (VIPT), iš jų 2019 - 2, 2020 m. -11, interneto sparta padidinta iki 300 mbps, Vaikų ir jaunimo edukacijos centro VIPT įrengtos 8 naujos kompiuterizuotos darbo vietos ir gauti specialieji kompiuterinės ir programinės įrangos paketai bendruomenės skaitmeninių įgūdžių ir kūrybiškumo lavinimui– kūrybinis, inžinerinis ir programavimo. Personalinius kompiuterius darbuotojams Biblioteka įsigyja ir atnaujina iš Bibliotekai skirtų asignavimų.

Bibliotekos vartotojai gali naudotis OPAC, Infolox, EBSCO, Naxos muzic library, Mykolo Riomerio universiteto, „Vyturio“ leidyklos duomenų bazėmis.

Bibliotekos darbuotojai kuria kraštotyros duomenų bazę „Noriu žinoti“ ir reguliariai skaitmenina kraštotyrinius dokumentus, populiarina Marijampolės kraštą, kurdami virtualias parodas, kompiuterinius žaidimus (pvz. „PK kodas“, skirtas P. Kriaučiūno 170-osioms gimimo metinėms ir Europos paveldo dienoms 2020).

Viešojoje bibliotekoje įrengti interaktyvūs terminalai (lauko ir viduje), kuriuose pateikiama aktuali lankytojams informacija. Bibliotekos interneto svetainė www.marvb.lt pritaikyta mobiliesiems įrenginiams ir neįgaliesiems. Informacijos sklaida vykdoma pasitelkiant Bibliotekos ir padalinių socialinių tinklų paskyras.

Finansiniai ištekliai ir materialinė bazė.

Biblioteka finansuojama iš valstybės ir Marijampolės savivaldybės biudžeto. 2019 m. Bibliotekos ir padalinių išlaikymui skirta 880446 Eur (10, 3 proc. daugiau negu 2018 m.), iš jų – 674256 Eur darbuotojų darbo užmokesčiui. Dokumentų fondų komplektavimui skirta 55929 Eur valstybės lėšų, 2020 m. šios lėšos padidėjo beveik 99 proc. dėl karantino metu padidintų valstybės asignavimų. Už bibliotekoje teikiamas mokamas paslaugas gauta 8918 Eur (beveik 50 proc. lėšų daugiau negu 2018 m.), iš jų daugiau kaip 55, 0 proc. lėšų gauta už Bibliotekos patalpų nuomą.

Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos ir padalinių materialinė bazė yra gera: Viešosios biblioteka ir Draugystės biblioteka dirba renovuotose pastatuose, 14 kaimo padalinių (66, 6 proc.) patalpų yra geros, 4 – patenkinamos, 3 padalinių (Mokolų, Padovinio, Balsupių) patalpų būklė bloga, reikalingas remontas. Kaimo padalinių situacija dėl patalpų apšildymo įvairi: 16 kaimo padalinių apšildoma centralizuotai iš vietinių katilinių, židiniais – krosnelėmis apšildomi Valavičių, Meškučių,

Igliškėlių ir Daugirdų padaliniai, elektra apšildomas Daukšių padalinys. Šildymo sąnaudos didelės, nors neužtikrinama komfortiška patalpų temperatūra Valavičių, Daukšių, Igliškėlių, Balsupių padaliniuose.

Įsigytas lengvasis automobilis „Renault Espace“ iš esmės pagerino padalinių veiklos organizavimą ir kontrolę, technologinį aptarnavimą ir ūkio problemų sprendimą.

Veiklos analizė.

2019 m. atlikta Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos atlikta vartotojų apklausa patvirtino, kad 95, 1 proc. gyventojų patenkinti arba labai patenkinti bibliotekos teikiamomis paslaugomis. 2019-12-31 duomenimis bibliotekų paslaugomis naudojosi 19, 2 proc. gyventojų arba 10339 registruoti vartotojai ir 3221 interneto paslaugų vartotojai. Vidutiniškai per metus 1 lankytojas apsilankė 23, 5 karto (vaikai iki 14 m. amžiaus – 32, 6), 1 skaitytojas skolinosi 25, 7 leidinius (vaikai – 18, 8 leidinius). Per metus vaikų skaitomumas sumažėjo 1 procentiniu punktu, bet lankomumo rodikliai didėjo.

2020 m. atlikta kaimo padalinių veiklos analizė rodo, kad registruotų vartotojų skaičius kaimo padaliniuose mažėja: vidutiniškai 1 kaimo biblioteka 2019 m. aptarnavo – 196, 8 (2018 m. – 210, 5) vartotojus, sparčiau mažėja vartotojų vaikai iki 14 m. amžiaus skaičius: 2019 m. – 44, 9 (2018 m. – 49, 7). Bibliotekos patrauklumą lankytojams lemia paslaugų infrastruktūros kokybė, estetiška ir komfortabili fizinė aplinka bei darbuotojų kvalifikacija ir jų gebėjimas pritraukti bendruomenę. Esant dideliame kaimo padalinių skaičiui, tiek informacinių technologijų, tiek materialinės bazės atnaujinimo sparta atsilieka. Dėl tankaus bibliotekų tinklo ir gyventojų mobilumo, naudojantis miesto viešosiomis paslaugomis, atskirais atvejais investicijos nėra rentabilios.

Mažėjantis gyventojų skaičius kaime, nepakankamai kokybiška infrastruktūra, lemia Bibliotekos vartotojų skaičiaus struktūriniuose padaliniuose mažėjimą. Išeitis – peržiūrėti bibliotekų tinklą kaime atsižvelgiant į įvairius kriterijus (vartotojų ir lankytojų skaičių, atstumą iki artimiausios arba Viešosios bibliotekos, socialinę ir geografinę atskirtį, patalpų būklę ir reikalingų lėšų kiekį infrastruktūrai gerinti, išlaikymo kaštus) siekiant racialesnio lėšų panaudojimo.

Paskelbus valstybės lygio ekstremalios situacijos režimą ir karantiną, biblioteka susidūrė su iššūkiais. Daugiau kaip 2 mėnesius bibliotekos buvo uždarytos, po to veikė sušvelninto karantino sąlygomis: paslaugos buvo ženkliai apribotos (nebuvo teikiamos viešosios interneto prieigos ir skaityklų paslaugos), bet kartu atsivėrė galimybės naujoms darbo formoms ir virtualių paslaugų plėtrai. Tačiau bibliotekos, ypač mažosios – bendruomenės susibūrimų ir betarpiško bendravimo vietos, todėl visiškai bibliotekų uždarymas ir ekstremali situacija skaudžiai palietė bibliotekas. 2020 m. fiksuojamas statistinių rodiklių mažėjimas Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose: registruotų vartotojų skaičiaus – 5 procentais, lankytojų skaičius – 32 proc., leidinių išduoties – 20 proc. Atskiruose kaimo padaliniuose stebimas beveik 45 proc. lankytojų skaičiaus mažėjimas ir daugiau kaip 40 proc. skaitytojams paskolintų leidinių skaičiaus mažėjimas. Dėl apribojimų sumažėjo renginių skaičius, nors dalis renginių perkelta į virtualią erdvę. Darbas ekstremalios situacijos režimu paveikė ir vieną svarbiausių veiklos sričių – skaitmeninio raštingumo mokymus, dalis mokymų buvo organizuojama nuotoliniu būdu (dalyvavo daugiau kaip 800 savivaldybės gyventojų), kituose mokymuose (filmavimo ir įrašų maketavimo, fotografijos, 3D spausdintuvu technikos) ir edukacijose – daugiau kaip 500 gyventojų. 2020 m. buvo vykdoma 11 projektų, tačiau dėl ekstremalios situacijos ne visos veiklos buvo įvykdytos taip kaip suplanuota, dalis kūrybinių ir edukacinių užsiėmimų, renginių vyko virtualioje erdvėje, tačiau pastebėta, kad silpsta susidomėjimas virtualiais renginiais ir susitikimais.

2021 – 2023 m. dauguma strateginio plano priemonių bus nukreipta pasiekti pagrindinius statistinius rodiklius, veiklos įvairovę ir kokybę, fiksuotus 2019 m.

Veiklos prioritetai

Biblioteka, įgyvendindama strateginį tikslą ir priimdama ilgalaikius ir esminius sprendimus, vadovaujasi šiais veiklos prioritetais:

1. Atvira, funkcionali viešoji erdvė bendruomenei, kokybiškų, įvairialypių informacijos ir kultūros paslaugų prieinamumas.
2. Gyventojų skaitmeninių gebėjimų ugdymas, panaudojant įveikintą Bibliotekos infrastruktūrą, skatinant jų gebėjimus naudoti elektronines paslaugas ir aktyviau dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje.
3. Telkti vaikus ir jaunimą bibliotekoje, teikti naudingas ir patrauklias paslaugas šeimai, skatinti skaitymą ir stiprinti socialiai jautrių bendruomenės grupių integraciją.

1 prioritetas. Atvira, funkcionali viešoji erdvė bendruomenei, kokybiškų, įvairialypių informacijos ir kultūros paslaugų prieinamumas.

Svarbiausios veiklos, įgyvendinat šį prioritetą:

Didinti virtualių ir fizinių bibliotekų paslaugų prieinamumą, kurti naujas paslaugas Bibliotekos lankytojams;

Efektyviai organizuoti ir tvarkyti Bibliotekos dokumentų fondus, užtikrinti fondų viešinimą ir leidinių atitikimą vartotojų poreikiams;

Telkti lankytojus Bibliotekoje siūlant jiems kokybiškus renginius, viešąsias erdves bendravimui, laisvalaikiui ir kūrybiškumo lavinimui;

Plėtoti Bibliotekos projektinę veiklą, stiprinant socialiai pažeidžiamų bendruomenės grupių socialinę įtrauktį ir aktyvų dalyvavimą bendruomenės gyvenime: vyresniojo amžiaus žmonių, vaikų ir jaunimo iš šeimų, gaunančių mažas pajamas ir pan.

Tirti vartotojų kultūrinius ir informacinius poreikius ir atsižvelgiant į tai organizuoti bibliotekos veiklą ir paslaugas.

2 prioritetas. Gyventojų skaitmeninių gebėjimų ugdymas, panaudojant įveiklintą Bibliotekos infrastruktūrą, skatinant jų gebėjimus naudoti elektronines paslaugas ir aktyviau dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje.

Svarbiausios veiklos, įgyvendinat šį prioritetą:

Aktyviai dalyvauti projektų „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ (LNB) ir „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veikloje;

Stiprinti skaitmenines bibliotekų paslaugas, atnaujinant turimą bibliotekų infrastruktūrą;

Nuosekliai ir kokybiškai didinti gyventojų skaitmenines kompetencijas, vykdyti informacinio ir medijų raštingumo mokymus ir suteikti žinių įvairiausioms gyventojų grupėms.

3 prioritetas. Telkti vaikus ir jaunimą bibliotekoje, teikti patrauklias ir naudingas paslaugas šeimai, skatinti skaitymą ir bendruomeniškumą.

Svarbiausios veiklos, įgyvendinat šį prioritetą:

Plėtoti ir vykdyti skaitymo ugdymo programas visoms bendruomenės grupėms, didinti motyvaciją skaityti, pasitelkiant kūrybines ir intelektines skaitymo skatinimo formas;

Skatinti vaikų ir jaunimo saviraišką, ugdyti kūrybines, skaitmenines kompetencijas ir teikti patrauklią viešąją erdvę bendravimui ir mokymuisi.

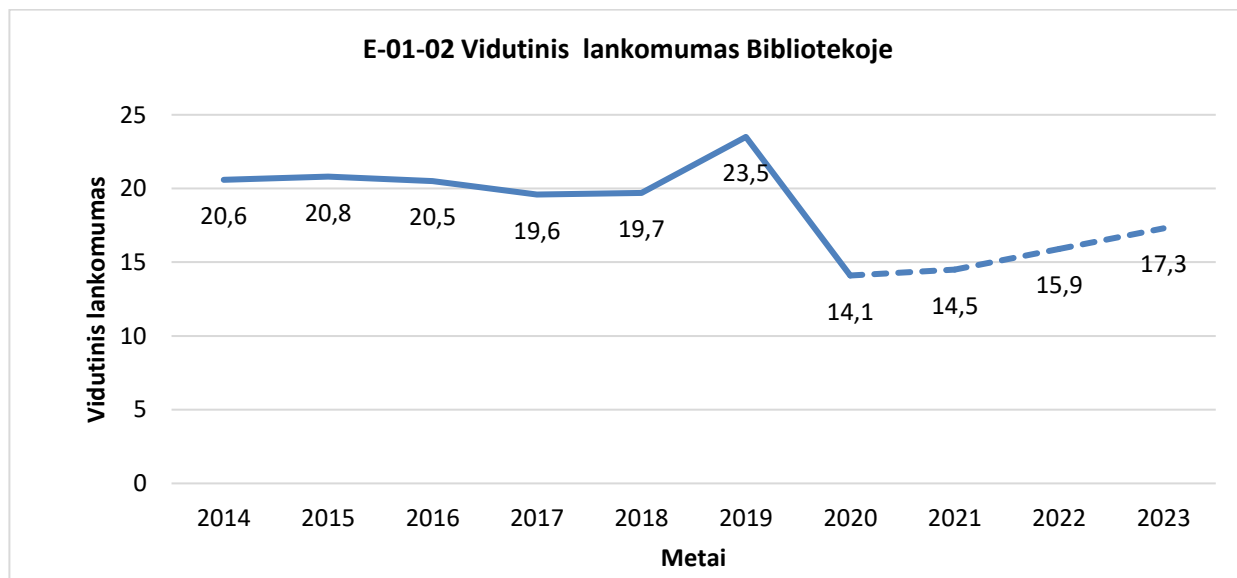
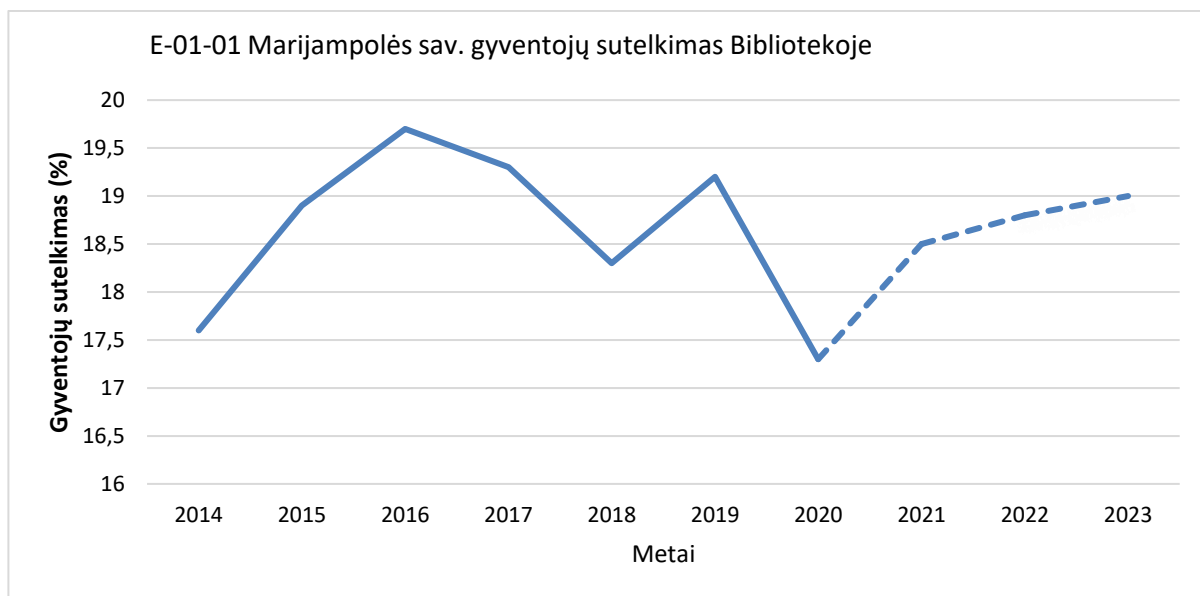
Aktyvinti socialiai pažeidžiamų vaikų dalyvavimą Bibliotekos veikloje ir bendruomenės gyvenime.

Svarbiausi darbai 2021 metais

- Didinti Bibliotekos paslaugų plėtrą ir svarbą visoms gyventojų grupėms, užtikrinti kultūrinės veiklos įvairovę ir prieinamumą;
- Tvarkyti, atnaujinti ir viešinti vartotojų poreikius atitinkantį dokumentų fondą.
- Organizuoti Bibliotekos vartotojų tyrimus: atlikti apklausą apie teikiamų Bibliotekos paslaugų kokybę;
- Efektyvinti ir stiprinti padalinių infrastruktūrą;
- Organizuoti kultūrinės ir edukacinės veiklas vaikams ir jaunimui, sudaryti sąlygas įdomiai ir turiningai leisti laisvalaikį bibliotekoje, skatinti skaitymą šeimose ir ankstyvąjį skaitymą;
- Kurti Bibliotekos lankytojams reikalingas ir naudingas paslaugas, pritraukti naujus paslaugų vartotojus;
- Įveikinti projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ metu modernizuotą Bibliotekos infrastruktūrą ir skaitmeninę įrangą.
- Vykdyti Marijampolės krašto paveldo skaitmeninimą ir užtikrinti skaitmeninės informacijos saugojimą, prieinamumą ir sklaidą elektroninėje erdvėje.
- Kelti gyventojų skaitmenines kompetencijas aktyviai įsijungiant į projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veiklas;
- Plėsti neformaliojo ugdymo veiklas ir atvirosios jaunimo erdvės funkcijas;
- Vykdyti projektus, gerinant socialiai jautrių bendruomenės grupių socialinę integraciją ir

socializaciją, ugdant kūrybiškumą ir informacinius įgūdžius;		
Planuojami pasiekti rezultatai		
Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetai		Planuojamas rodiklis
Bibliotekų paslaugų Marijampolės savivaldybės gyventojams prieinamumas	Gyventojų sutelkimas bibliotekose, proc.	18,5
Bibliotekos paslaugų, atitinkančių gyventojų kultūrinius ir informacinius poreikius plėtra, naujų paslaugų vartotojų pritraukimas	Nauja paslauga, vnt. Nauji vartotojai, vnt.	1 1000
Bibliotekos dokumentų fondų kokybės gerinimas ir papildymas įvairių rūšių naujais leidiniais	Dokumentų fondų apyvarta; Naujų leidinių fonde, proc.	1, 0 7, 3
Marijampolės krašto kultūros paveldo objektų skaitmeniniams ir skaitmeninio turinio kūrimas	Suskaitmenintų objektų/vaizdų skaičius Kreipčių skaičius informacinėse sistemose	60/250 18000
Skaitymo ugdymo priemonių plėtra	Edukacijų dalyvių skaičius Lėlių teatro spektaklių skaičius Garsiniai skaitymų dalyvių skaičius	3000 24 2000
Bibliotekos paslaugų prieinamumas elektroninėje erdvėje	Virtualių apsilankymų skaičius Socialinių tinklų paskyros	55000 23
Modernizuotų Viešosios interneto prieigos taškų (VIPT) veiklos gerinimas	VIPT skaičius Interneto vartotojų skaičius	22 2500
Gyventojų skaitmeninių gebėjimų ugdymas ir mokymų organizavimas	Gyventojų skaičius	380

Strateginio tikslo pavadinimas: Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas	Kodas
	01
Įgyvendinant šį strateginį tikslą vykdoma programa: Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.	
Efeko kriterijai:	

Žmogiškieji ištekliai

	2020 m. (patvirtintas)	2021 m. (planuojamas)
Pareigybių skaičius	69	69
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. Eur	747, 0	919, 0

Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2021-ieji metai.
Asignavimų valdytojas, kodas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783
Vykdytojas, kodas	Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, 190495783

Programos pavadinimas	Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.	Kodas	01
------------------------------	---	--------------	-----------

Programos parengimo argumentai	Programa parengta, siekiant kryptingai įgyvendinti strateginius Marijampolės savivaldybės tikslus ir prisidėti prie „Kultūros veiklos ir plėtros programos“ (05) įgyvendinimo. Bibliotekos programoje numatytos priemonės pristato Petro Kriaučiūno viešąją biblioteką ir jos struktūrinius teritorinius padalinius kaip atviras ir naudingas viešąsias erdves bendruomenei, skirtas mokymuisi, bendravimui ir laisvalaikiui praleisti. Bibliotekos priemonės nukreiptos bendruomenės telkimui Bibliotekoje ir paslaugų prieinamumui, ypač skaitmeninių paslaugų plėtrai. Biblioteka į veiklas sieks įtraukti nesilankančius gyventojus, teikti jiems naudingas paslaugas, plėtoti paslaugas vaikams, jaunimui, šeimoms.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal PSP)	Sumani ir saugi visuomenė	Kodas	01
Šia programa įgyvendinamas Bibliotekos strateginis tikslas	Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą.	Kodas	01

Programos tikslas	Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, kurti Bibliotekoje patrauklią bendruomenei viešąją erdvę.	Kodas	01
Tikslo įgyvendinimo aprašymas:			
<p>Programa skirta įgyvendinti Bibliotekos strateginį tikslą „Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą“. 2020 m. paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija ir karantino laikotarpiai pakoregavo Bibliotekos veiklos planus: sumažėjo registruotų vartotojų, lankytojų ir leidinių išduoties statistiniai rodikliai, ribojamos Bibliotekos veiklos (renginiai, ekskursijos, edukacijos, fizinis vartotojų aptarnavimas), mažėjo kontaktinių skaitmeninio raštingumo ir edukacinių užsiėmimų mastas. Programa parengta siekiant neutralizuoti ekstremalios situacijos ir karantino sukeltus padarinius Bibliotekos veikloje, efektyviau organizuoti darbo procesus, į bibliotekas susigrąžinti prarastus vartotojus ir telkti naujus, plėsti reikalingas ir naudingas paslaugas bendruomenei.</p> <p>Programos tikslas orientuotas į Bibliotekos paslaugų plėtrą ir įvairovę, viešosios informacinės ir kultūrinės erdvės gyventojams kūrimą, mokymosi visą gyvenimą koncepcijos įgyvendinimą.</p> <p>Siekiant pritraukti įvairiausias bendruomenės grupes bus analizuojami lankytojų kultūriniai poreikiai, atliekami jų nuomonės apie bibliotekos paslaugas ir lankytojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimai.</p> <p>Numatomi pagrindiniai rezultatai: Marijampolės savivaldybės gyventojų sutelkimo procentas (miesto ir kaimo bibliotekose), vidutinis apsilankymų skaičius per metus (visų lankytojų ir iš jų vaikų), dokumentų fondo dydis ir naujų dokumentų procentas fonduose, kultūrinių ir edukacinių renginių skaičius ir skaitmeninio raštingumo mokymams skirtų valandų skaičius.</p> <p>Programos įgyvendinimui numatomas 1 uždavinys ir konkrečios priemonės:</p> <p>01. Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizuoti lankytojų interesų ir pasitenkinimo teikiamomis bibliotekos paslaugomis apklausas, nuosekliai tirti Bibliotekos lankytojų kultūrinius ir informacinius poreikius, rezultatus naudoti Bibliotekos veiklai gerinti. 			

- Organizuoti ir vykdyti lankytojų ir vartotojų aptarnavimą, suteikti prieigą prie skaitmeninių informacijos išteklių;
- Įgyvendinti priemones, skirtas pažėdžiamų bendruomenės narių socializacijai ir integracijai: organizuoti skaitmeninio raštingumo, kalbų mokymus, stiprinti bendravimo įgūdžius ir saviraišką;
- Įsijungti į respublikinių projektų „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ ir „Prisijungusi Lietuva“ veiklas;
- Vystyti gyventojų mokymosi visą gyvenimą koncepciją bibliotekoje: organizuoti skaitmeninio raštingumo mokymus ir kitus gyventojų mokymus, edukacijas, kūrybines dirbtuves, skatinti neformalias vaikų ir suaugusiųjų gyventojų veiklas bibliotekoje;
- Vystyti ir plėtoti tradicines ir skaitmenines Bibliotekos paslaugas, diegti naujas, užtikrinti naudingas paslaugas įvairioms bendruomenės grupėms;
- Vykdyti Bibliotekos dokumentų fondų priežiūrą, apskaitą ir apsaugą, papildyti Bibliotekos dokumentų fondus naujais įvairių rūšių dokumentais kurti elektroninį katalogą ir užtikrinti LIBIS programinės įrangos funkcionalumą;
- Plėtoti ir vykdyti skaitymo skatinimo iniciatyvas: garsinius skaitymus, lėlių teatro spektaklius, skatinti ankstyvąjį skaitymą.
- Rengti kultūros renginius Bibliotekos, viešosiose ir virtualioje erdvėse, skirtus saviraiškai, bendruomeniškumo ugdymui, sudaryti galimybę gyventojams pristatyti savo kūrybą Bibliotekoje;
- Įgyvendinti priemones, skirtas paminėti Bibliotekos 100 m. įkūrimo jubiliejų ir kitus svarbias visuomeninio gyvenimo įvykius ir datas;
- Kurti skaitmeninį Marijampolės krašto paveldo turinį portale „Noriu žinoti“, skaitmeninti dokumentus ir objektus, viešinti ir užtikrinti prieinamumą elektroninėje erdvėje;
- Plėsti neformaliojo ugdymo paslaugų įvairovę vaikams ir jaunimui;
- Viešinti Bibliotekos paslaugas ir veiklas tradicinėje ir elektroninėje erdvėse, pasitelkiant socialinius tinklus, užtikrinti Bibliotekos interneto svetainės www.marvb.lt ir naujienlaiškių sistemos funkcionalumą;
- Užtikrinti kokybinius poslinkius bibliotekų veikloje, koordinuoti ir organizuoti Bibliotekos teritorinių struktūrinių padalinių darbą, vertinti personalo darbą;
- Bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis ir organizacijomis, plėsti partnerystę su užsienio bibliotekomis pasienio regionuose ir puoselėti savanorystę;
- Tobulinti Bibliotekos personalo kompetencijas, teikti praktinę metodinę pagalbą teritoriniams struktūriniams padaliniais ir savivaldybės teritorijoje esančioms mokyklų bibliotekomis.
- Didinti Bibliotekos veiklos efektyvumą, užtikrinat jos funkcijų vykdymui būtiną infrastruktūrą.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Marijampolės savivaldybės bendruomenei sudarytos palankios sąlygos kultūros, informacijos naudojimui ir prieinamumui, informacinių, kultūrinių ir rekreacinių poreikių tenkinimui bibliotekose, sukurta informacijos išteklių (elektroninių ir fizinių) sklaidos sistema, užtikrinamas visų bendruomenės grupių, ypač socialiai jautrių, užimtumas, mokymasis ir ugdymas, viešosios erdvės bendruomenei įveiklinimas.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos biudžeto lėšos, specialiųjų programų lėšos, Europos Sąjungos fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos, kitos lėšos.

Marijampolės plėtros strateginio plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

Prioriteto tikslas 01.02. Padidinti kultūros, sporto ir jaunimo užimtumo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

**2021-2023 - UJŲ METŲ PETRO KRIAUCIŪNO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS PROGRAMOS
„BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ POREIKIUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS IR ASIGNAVIMAI (tūkst. EUR)**

Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Funkcinės klasifikacijos kodas	Asignavimų valdytojo kodas	Priemonės vykdytojo kodas	Finansavimo šaltinis	2021-ųjų metų asignavimų planas				Numatomi 2022-ųjų metų asignavimai	Numatomi 2023-ųjų metų asignavimai
								Iš viso	Išlaidoms		turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti		
									Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui			
01 Strateginio tikslo pavadinimas. Užtikrinti Bibliotekos prieinamumą visoms bendruomenės grupėms, plėsti tradicinių, edukacinių ir elektroninių paslaugų įvairovę, krašto paveldo skaitmeninimo ir skaitymo skatinimo iniciatyvas, informacijos ir kultūros naudojimą.													
01. Programos pavadinimas. Bendruomenės informacinis ir kultūrinis aprūpinimas, vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų plėtra ir viešųjų erdvių įveiklinimas.													
01	Programos tikslo pavadinimas. Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, atitinkančias Marijampolės bendruomenės poreikius.												
01	01.Uždavinio pavadinimas Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą.												
01	01	01	Priemonės pavadinimas										
							Iš viso:	1457,9	1454,9	919,0	3,0	1187,3	1181,0
01	01						Iš viso uždaviniui:	1457,9	1454,9	919,0	3,0	1187,3	1181,0
01							Iš viso tikslui:	1457,9	1454,9	919,0	3,0	1187,3	1181,0
01							Iš viso programai:	1457,9	1454,9	919,0	3,0	1187,3	1181,0

Finansavimo šaltinių suvestinė

Finansavimo šaltiniai	Asignavimai biudžetiniams 2021-iesiems metams
SAVIVALDYBĖS LĖŠOS, IŠ VISO:	1087, 1
Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	1077, 6
Biudžetinių įstaigų pajamos SB(SP)	9, 5
KITI ŠALTINIAI, IŠ VISO:	370, 8
Valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	129, 7
Kiti finansavimo šaltiniai (Kt.)	241, 1
IŠ VISO:	1457, 9

**PROGRAMOS „BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ
POREIKIUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
ASIGNAVIMAI IR NUMATOMI FINANSAVIMO ŠALTINIAI**

Tūkst. EUR

Finansavimo šaltiniai	Asignavimai biudžetiniams 2021 metams	Numatomi 2022 metų asignavimai	Numatomi 2023 metų asignavimai
1. IŠ VISO LĖŠŲ POREIKIS:			
1.1. išlaidoms, iš jų:	1457,9	1187,3	1181,0
1.1.1. darbo užmokesčiui	919	919	920
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	3	3	3
2. FINANSAVIMO ŠALTINIAI:			
2.1. SAVIVALDYBĖS LĖŠOS, IŠ VISO:	1087,1	1056,3	1050,0
2.1.1. Savivaldybės biudžetas, iš jo:			
2.1.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos SB	1043,9	1036,3	1030,0
2.1.1.2. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos SB(AA)			
2.1.1.3. Biudžetinių įstaigų pajamos (pajamos už suteikiamas paslaugas) SB(SP)	9,5	10,0	10,0
2.1.1.4. Paskolos lėšos P			
2.1.1.5. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos SB(VB)	7,0	10,0	10,0
2.1.1.6. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos (iš valstybės investicijų programos) SB (VIP)			
2.1.1.7. Savivaldybės biudžeto lėšos projektams koofinansuoti SB (ES)	26,7		
2.1.1.8. Valstybės ir savivaldybės biudžeto tarpusavio atsiskaitymų lėšos SB(TA)			
2.1.2. Savivaldybės privatizavimo fondo lėšos PF			
2.2. KITI ŠALTINIAI, IŠ VISO:	370,8	131,0	131,0
2.2.1. Europos Sąjungos paramos lėšos ES	240,1		
2.2.2. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos KPPP			
2.2.4. Valstybės biudžeto lėšos LRVB	129,7	130,0	130,0
2.2.5. Paskolos lėšos P			
2.2.6. Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšos PSDF			
2.2.7. Kiti finansavimo šaltiniai Kt	1,0	1,0	1,0

**PROGRAMOS „BENDRUOMENĖS INFORMACINIS IR KULTŪRINIS APRŪPINIMAS, VARTOTOJŲ POREIKIUS
ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA IR VIEŠŲJŲ ERDVIŲ ĮVEIKLINIMAS“
TIKSLAI, UŽDAVINIAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS**

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		2021-ųjų	2022-ųjų	2023-ųjų
	01. Tikslas Teikti kokybiškas ir inovatyvias kultūros, informacijos, edukacines ir rekreacijos paslaugas, atitinkančias Marijampolės bendruomenės poreikius.			
R-01-01-01-01	Gyventojų sutelkimo procentas bibliotekose:	18, 5	18, 8	19, 0
	Miesto bibliotekose	17, 1	17, 4	17, 5
	Kaimo bibliotekose	21, 1	21, 3	21, 3
R-01-01-01-02	Vidutinis lankomumas	14, 5	15, 9	17, 3
	Vidutinis vaikų iki 14 metų lankomumas	25, 0	25,2	25, 4
	01-01. Uždavinio pavadinimas Telkti bendruomenę bibliotekoje, didinti kultūros prieinamumą ir paslaugų plėtrą, ugdyti bendruomenės kūrybiškumą ir saviraišką, skatinti skaitymą			
P-01-01-01-01-01	Dokumentų fondo dydis (tūkst. fiz. vnt.)	178, 5	176, 5	175, 5
P-01-01-01-01-02	Naujų dokumentų procentas fonduose	7, 3	8, 0	8, 5
P-01-01-01-01-03	Kultūros ir edukacinių renginių skaičius	400	430	430
P-01-01-01-01-04	Skaitmeninio raštingumo mokymo valandų skaičius (tūkst. val.)	1, 6	1, 3	1, 3